

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

SENIOR FASE

GRAAD 9

NOVEMBER 2011

**KUNS EN KULTUUR
MEMORANDUM**

PUNTE: 100

Hierdie memorandum bestaan uit 5 bladsye.

VRAAG 1**MUSIEK**

- 1.1. A ✓
- 1.2. B ✓
- 1.3. C ✓
- 1.4. C ✓
- 1.5. A ✓

DRAMA

- 1.6. B ✓
- 1.7. D ✓
- 1.8. A ✓
- 1.9. D ✓
- 1.10 A ✓

DANS

- 1.11 C ✓
- 1.12 B ✓
- 1.13 D ✓
- 1.14 A ✓
- 1.15 B ✓

VISUELE KUNSTE

- 1.16 B ✓
- 1.17 C ✓
- 1.18 A ✓
- 1.19 C ✓
- 1.20 B ✓

(20 x 1) **[20]**

VRAAG 2

- 2.1. G ✓
- 2.2. J ✓
- 2.3. I ✓
- 2.4. B ✓
- 2.5. C ✓
- 2.6. D ✓
- 2.7. F ✓
- 2.8. E ✓
- 2.9. H ✓
- 2.10 A ✓

(10 x 1) **[10]**

VRAAG 6

Die leerders se antwoorde kan oor die volgende handel:

6.1 MUSIEK EN TEGNOLOGIE

- (a) Gebruik van radio's en TV's.
- (b) Elektroniese musiek.
- (c) Gebruik van sintetiseerders.
- (d) Luidsprekers en elektroniese instrumente. (5)
- (e) Gebruik van rekenaars.

6.2 DRAMA EN TEGNOLOGIE

- (a) Beligting
- (b) Klank
- (c) Multimedia
- (d) Oorhoofse projektors (5)
- (e) Handpoppe

6.3 DANS EN TEGNOLOGIE

- (a) Film en televisie
- (b) Drabare musiekstelsels
- (c) Klankversterking van musiek
- (d) Tegno-klanke
- (e) Film-making en oudio-opname (5)

6.4 VISUELE KUNSTE EN TEGNOLOGIE

- (a) Bewegende beelde
- (b) Stilstaande grafiese beelde
- (c) Ontwikkeling van die drukpers
- (d) Ontwikkeling van fotografie en ontwikkeling van kuns (5)
- (e) Ontwikkeling van gemengde media **[20]**

VRAAG 7

- 7.1 Madosini is gebore op 2 Februarie in 1943, in Mthatha, in 'n dorpie genoem KwaDlomo naby Mpheko. (2)
- 7.2 Madosini is deur haar ma geleer hoe om die *uhadi* (musiek boog), *umrhubhe* (mondboog) en *isitoloto* (trompie) te speel. (1)
- 7.3 "Umrhubhe is deur jong meisies gespeel wanneer hulle lang afstande gereis het en gedurende vroulike inisiasie. *Uhadi* is na aandete gespeel vir ontspanning en die *isitoloto* is gebruik om babas te paai en mense wat moeg is te help slaap." (3)
- 7.4 Mag vir vroue. (1)

- 7.5 • Thandiswa Mazwai, Hilton Schilder, Johnny Blundell, Pedro “Musicman” Espi-Sanchis. (2)
- 7.6 • Die bekroonde rolprent, ‘*Yesterday*’.
• Kort rolprent ‘*The Spirit of Uhadi*’. (2)
- 7.7 (a) Madosini was deur ’n rolprentspan beroof toe hulle haar musiek gesteel het, deur haar net R8 daarvoor te betaal. (1)
(b) Radio Xhosa het haar musiek vir 15 jaar gebruik in hulle kortverhale insluitende “*Aa! Nosizwe*” sonder enige krediet of outeursgeld. (1)
- 7.8 Leerders se menings mag verskillend wees. Diegene wat voel dit is nie nog nie op ’n einde nie, sal hul mening baseer op die feit dat alhoewel Madosini verwys word as die ‘Koningin van Xhosa musiek’, is haar lewenstyl onveranderd. Elke dag kollekteer sy haar eie water van ’n nabye geleë stroom. Sy slaap op ’n mat en smeer gereeld mis op die vloer van haar hut om te verhoed dat dit kraak. (3)
- 7.9 • Kunstenaars kan demoraliseer word en dit kan lei tot ’n verlies van kreatiwiteit en daarmee geen produksie nie.
• Armoede wat veroorsaak is deur ’n gebrek aan potensiale inkomste van produkte wat verkoop kon word.
• Verlore erfenis (4)

[20]**TOTAAL: 100**